

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: Barbora Řeřichová, Dis.

Název práce: Zařazení dvouletých dětí do systému předškolního vzdělávání

Oponent: Anna Pospíšilová

Představení práce

V anotaci autorka uvádí „*Cílem mé bakalářské práce je zjistit za jakých podmínek je možné zařadit dvouleté děti do systému předškolního vzdělávání. A zda bylo nutné provést nějaké změny v pedagogickém přístupu.*“ (str. 4) V úvodu uvádí „*Cílem mé práce je zjistit na základě subjektivních zkušeností pedagogů, za jakých podmínek je možné zařadit dvouleté děti do systému předškolního vzdělávání, a zda pedagogové dvouleté děti vnímají jako připravené pro vstup do mateřské školy. Zajímají mě také i případné změny, které je nutné provést s ohledem na celou třídu a její fungování.*“ (str.7)

V teoretické části autorka představuje nejprve vývojová specifika dvouletých dětí ve třech oblastech biologický vývoj, kognitivní vývoj a psychosociální vývoj. Ve druhé kapitole popisuje socializaci a její činitele. Ve třetí a poslední kapitole teoretické části uvádí podmínky vzdělávání dvouletých dětí v mateřské škole podle Rámcových vzdělávacích programů předškolního vzdělávání.

V praktické části autorka uvádí, že sběr dat proběhl sedmi polostrukturovanými rozhovory s pedagogy soukromých školek. Výzkum byl proveden kvalitativně.

V kapitole cíl výzkumu autorka uvádí na str. 26 cíl práce, cíl výzkumu explicitně popsán není, autorka dál pracuje s uvedeným cílem práce. Autorka uvádí jednu hlavní a tři vedlejší výzkumné otázky, které využívá ve schématu polostrukturovaného rozhovoru uvedeného v příloze. Otázky jsou formulovány objektivně, nikoli z pohledu pedagogů, například: „*Za jakých podmínek je možné zařadit dvouleté děti do systému předškolního vzdělávání, Je vývojová úroveň dvouletých dětí dostačující pro nástup do mateřské školy?*“ (str. 28)

V kapitole analýza získaných dat autorka uvádí, že vytvořila pomocí kódů dvě kategorie a uvádí tři oblasti: vývojová úroveň a připravenost dítěte, požadavky při nástupu do mateřské školy a potřebné změny v pedagogickém přístupu. Výsledky výzkumu autorka popisuje v těchto třech oblastech.

V kapitole diskuse shrnuje autorka odpověď na hlavní výzkumnou otázku, popisuje, co se jí jeví na základě výzkumu jako problematické. Zvažuje i rozdíly zařazení dvouletých dětí vzhledem k povaze heterogenních a homogenních tříd MŠ. Závěr stručně shrnuje celou práci.

Postřehy oponenta

Potěšilo mě téma práce a výzkumný problém, který je aktuální.

Příjemně mě překvapilo, jak je teoretická část práce přehledná a čtivá. Drží se tématu a jasně postupuje po stanovených tématech.

Jsem ráda, že autorka zvolila pro výzkum kvalitativní design a polostrukturované rozhovory.

Potěšilo by mě, kdyby autorka formulovala cíle, otázky a výsledky výzkumu z pohledu respondentek, neboť výzkumná data nevypovídají o objektivním posouzení skutečnosti, ale o vlastním názoru sedmi učitelek soukromých školek. (Např. str. 45 „...bylo zjištěno, že dvouleté dítě může být do mateřské školy přijatou pouze za podmínky...“ apod.)

Uvítala bych, kdyby autorka shrnula teoretickou část vzhledem k cíli své práce a potřebám výzkumu.

Práce s literaturou je v některých místech nejasná: není zjevné, kdy se jedná o parafráze, kdy o názor autorky. Odkazy na literaturu jsou uváděni pod čarou a nerozumím, jak velká část textu je parafrází. Citace jsou označeny zjevně, vyskytuje se jich v textu méně, než je u bakalářských prací obvyklé. U škál a výčtů (např. str. 18, 19, 27) si nejsem jistá, zda se jedná o parafrázi, či citaci.

Po formální stránce je text v pořádku.

Text splňuje kvalitativní a obsahové požadavky, co do práce s literaturou, struktury, definice cíle a realizace výzkumu na bakalářskou práci kladené.

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě.

Návrh otázek k obhajobě

Na str. 15 autorka uvádí „*Vývoj řeči mezi jednotlivými dětmi může být velmi rozdílný, přesto by však dvouleté dítě mělo dle vykazované normy užívat 200-300 slov.*“ Z čeho čerpá a jakým způsobem by dítě mělo tento počet slov vykazovat?

Na str. 17 autorka uvádí o motivaci k učení „*Aby tato motivace byla dostatečně podpořena je potřeba dítě chválit a oceňovat.*“ Z čeho v tomto tvrzení vychází? V současné době existuje názor, které chválení popisuje jako ohrožující k rozvoji vnitřní motivaci jedince a popisuje závislost na pochvale oproti vnitřnímu uspokojení z úspěchu. Jak o tom autorka přemýšlí?

Překvapilo mě tvrzení, že v batolecím věku u dítěte „*...dochází také k uvědomění rolí, které dítě má například v rodině, mateřské škole či ve volnočasových aktivitách.*“ Jak píše autorka na str. 17, z čeho vychází?

Na str.41 autorka uvádí, že „*Heterogenní skupina má tedy více výhod pro dvouleté děti, i přesto, že je náročnější než skupina homogenní, která je jednotnější v přístupu a tvorbě programu, ale na druhou stranu nemá tolik pozitivních dopadů na rozvoj dvouletých dětí.*“ Jak tomuto tvrzení rozumět? Znamená to, že autorka dopady ve vycházení vstříc potřebám dítěte nevidí jako pozitivní?

Závěr

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Podpis oponenta:

Datum vypracování posudku: 14. 1. 2024